

Realizacja projektu: „Monitoring torfowisk DPN – siedlisk i gatunków Natura 2000”

Czym jest torfowisko? Najprościej mówiąc, jest to miejsce, w którym odkłada się torf – utwór akumulacyjny pochodzenia organicznego powstający niemal wyłącznie ze szczątków roślin w środowisku wysyconym wodą i warunkach beztlenowych.

Na czym polega wartość tych ekosystemów?

Obecnie istniejące torfowiska powstawały przez tysiące lat, magazynując węgiel uwieczony w szczątkach roślinnych. Szacuje się, że w naszej strefie klimatycznej hektar zdrowego, żywego torfowiska rocznie akumuluje ok. 300 kilogramów węgla w związkach organicznych powstających w procesie fotosyntezy. To równowartość pochłonięcia z atmosfery 1100 kg dwutlenku węgla.

Torfowiska pełnią też drugą ważną rolę: stabilizują stosunki hydrologiczne na danym terenie. Są naturalnymi zbiornikami retencyjnymi regulującymi odpływ wód. Działają jak gąbka – potrafią zatrzymać lub zmniejszyć ryzyko powodzi (co ma szczególne znaczenie na obszarach górskich), a także oddać wodę w warunkach suszy. Tę niezwykle cenną właściwość zawdzięczają porastającym je mchom torfowcom. Torfowce, dzięki wyspecjalizowanej budowie, potrafią magazynować w swoich tkankach ogromne ilości wody – nawet ponad 10-krotność swojej suchej masy.

Torfowiska to jednak nie tylko magazyny węgla, złoża torfu czy naturalne zbiorniki retencyjne, ale także ekosystemy z niezwykle i unikatowym światem roślin i zwierząt. Niestety, to również jedne z najszybciej zanikających ekosystemów naszej strefy klimatycznej. Wiele torfowisk było lub wciąż jest regularnie odwadnianych i eksploatowanych. Wydobywa się z nich torf, w przeszłości używany do palenia w piecach, a obecnie wykorzystywany w ogrodnictwie i uprawie roślin. Ze względu na wolne tempo formowania (ok. 1 mm na rok) powinien być traktowany jako **zasób nieodnawialny**.

Torfowiskom nie sprzyja również susza, zmiany klimatu, bo ślad za tym następuje obniżenie poziomu wód gruntowych. A bez zasilana wodami torfowiska giną.

Jak ekosystemy torfowiskowe chroni Drawieński Park Narodowy?

Wśród zagrożeń dla DPN należy wymienić niekorzystne zmiany w siedliskach mające wpływ na spadek liczebności i kondycję rodzimej, zagrożonej, rzadkiej i chronionej roślinności.

Aby do takich procesów nie dopuścić lub je spowolnić, Drawieński Park Narodowy monitoruje stan swojej przyrody. W 2022 r. przeprowadzono monitoring gatunków i torfowisk - siedlisk Natura 2000, a mianowicie:

- siedliska o kodzie 7110 „Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)”,
- siedliska o kodzie 7230 „Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk”,
- siedliska o kodzie 7140 „Torfowiska przejściowe i grzęzawiska”,
- gatunku Natura 2000: mech sierpowiec błyszczący *Drepanocladus vernicosus*.

W wyniku realizacji projektu wykonano badania monitoringowe oraz sporządzono raport określający stan zachowania torfowisk i sierpowca błyszczącego *Drepanocladus vernicosus*.

Zgodnie z zaleceniami z raportu DPN podejmie, jeżeli będzie taka potrzeba, odpowiednie działania wspomagające badane siedliska. Dodatkowo w trakcie monitoringu torfowisk została dokonana ocena pod kątem występowania tawuły kutnerowatej *Spiraea tomentosa*, niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera* oraz innych gatunków znajdujących się, zgodnie z ustawą o gatunkach obcych z dnia 11 sierpnia 2021 r. na liście inwazyjnych gatunków obcych (IGO).

O wnioskach z monitoringu przeczytacie w prezentacji:

- [Monitoring torfowisk DPN 2022](#)- PDF

Poprzez realizację projektu i poprzez jego kontynuację nastąpi:

- utrzymanie różnorodności gatunkowej,
- utrzymanie różnorodności siedlisk i miejsc rozwoju gatunków,
- zapewnienie ciągłości istnienia cennych siedlisk Natura 2000,
- stworzenie warunków sprzyjających utrzymaniu właściwego stanu ochrony rzadkich i zagrożonych oraz chronionych gatunków roślin znajdujących się na torfowiskach,
- zachowanie unikatowych w skali Europy walorów florystycznych torfowisk,
- dostarczenie modelowego przykładu ochrony dziedzictwa przyrodniczego Puszczy Drawskiej,
- zachowanie walorów przyrodniczych jako podstawy do zrozumienia przez

społeczeństwo walorów biocenotycznych Parku,

- popularyzowanie wiedzy na temat walorów florystycznych torfowisk i ich ochrony.

Fotografię poszczególnych siedlisk znajdziesz poniżej.

Ewa Wnuk Gławdel Sekcja Monitoringu DPN

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZECINIE

„Wykonanie monitoringu i raportu z zadania „Monitoring torfowisk DPN - siedlisk i gatunków Natura 2000” dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, www.wfos.szczecin.pl”

W opisie walorów torfowisk korzystano z materiału ze strony:

Torfowiska-projekt-Karpaty-Lacza-ochrona-Torfowisk-Orawsko-Nowotarskich-Centrum-UNEP-GRID

Data wydruku: 16.04.2024 19:15:52

Drawieński Park Narodowy

Realizacja projektu: „Monitoring torfowisk DPN – siedlisk i gatunków Natura 2000”

Adres URL:

<http://dpn.pl/aktualnosci/909-realizacja-projektu-monitoring-torfowisk-dpn-siedlisk-i-gatunkow.html>